

tænke sig Skulkeskoler, men han mente nu ikke, at der var nogen Fare for, at de skulde faa Tilskud. Men saa var den ærede Ordfører saa ærlig at indrømme, at der ogsaa var noget, der kaldtes Chikaneskoler, og det Kautel, den ærede Ordfører havde over for dem, var egentlig det, at Bevillingen var saa lille, at der ikke kunde blive meget til Chikaneskolerne, saa at det var rimeligt, at der slet ikke vilde opstaa saadanne Skoler. Jeg maa nu sige, at jeg tror oprigtig talt, at disse Chikaneskoler ville komme, det vil sige, hvor Landboerne have en Lærer, hvis Dygtighed de paa ingen Maade kunne underkende, men som de paa Grund af politiske, religiøse eller andre Meninger ikke sympatisere med. Det vil være Lovgivningsmagtens Opgave at forhindre, at Staten giver Tilskud til saadanne Skoler, men der er ikke her det mindste Kautel derimod. Flertallet har fraveget det, der oprindeligt fra Landstingets Side var sat som Betingelse, at det skulde være Skolemyndighederne, ikke Skolekommissionerne, der skulde afgive deres Skøn, og man er oven i Købet her — jeg nævner det, fordi ingen anden Taler har nævnt det — kommen frem med den Bestemmelse, at disse Bidrag til de enkelte private Skoler kunne, naar de ikke overstige 6 Kr. pr. Barn, gives, uden at Kommunalbestyrelsen dertil behøver Amsraadets Samtykke. Jeg skal ikke nægte, at det forbavser mig i høj Grad, at den Side af Tinget, jeg hører til, er gaaet med til ikke i alt Fald at beholde det Kautel, der var derigennem, at Amsraadet skulde give sit Samtykke hertil. — Jeg skal ikke udtale mig videre derom, men jeg vil sige, at jeg maa stemme mod Loven.

Jørgensen: Det er jo gaaet ganske saaledes, som jeg tillod mig at udtale, da Sagen sidst var til Behandling i dette høje Ting, idet jeg da formodede, at der vilde komme til at foreligge en Indstilling af Fællesudvalget, som jeg af principielle Grunde ikke kunde stemme for, hvor megen Interesse jeg saa end kunde have for at forbedre Skolevæsenet paa Landet og Lærernes Lønningsforhold. Jeg skal heller ikke komme ind paa Forslaget, det gjorde jeg ved forrige Behandling af Sagen, men jeg vil kun sige, at da man ikke har taget noget mere Hensyn til de Ønsker, som ere fremsatte, navnlig fra den Side af Befolkningen, jeg betragter mig som Repræsentant for, den særlig agrariske, om at komme bort fra Hartkornsskatterne, kan jeg ikke stemme for en Indstilling, der

gaar ud paa at fastslaa dette Princip i endnu stærkere Grad, end man efter min Opfattelse har gjort ved nogen tidligere Lejlighed. Jeg skal blot sige, at det er jo et Princip, man har fulgt her til Lands i mangfoldige Aar, saaledes at lægge ny Byrder paa Landbruget uden at fjerne de gamle. Falbe Hansen har klart gjort Rede for, hvorledes man har Tilbøjelighed til at dyngge den ene ny Skat oven paa den anden uden at fjerne de gamle. Jeg fatter heller ikke, hvorfor man ikke har taget Hensyn til den Henstilling, jeg gjorde i den Henseende, idet jeg har paavist, at det er ikke blot Hartkornet, der ønsker disse gamle Bestemmelser ud af Verden, men det er et Ønske, der er i høj Grad fremme mellem Skoleautoriteterne, idet disse gamle Ydelser blive besværlige at faa opkrævede, fordi Skoledistrikterne ikke rette sig efter kommunale Grænser. Jeg skal nævne et slaaende Eksempel paa, hvilke Ulemper der flyder heraf. Der er et Skoledisdistrikt hjemme, hvor jeg bor, hvor en Tredjedel af Distriktet ligger ikke blot i en fremmed Kommune, men i en fremmed Jurisdiktion, og ærede Medlemmer ville kunne forstaa, at naar en Kommunalbestyrelse skal opkræve saadanne specielle Skatter i et fremmed Sogn, saa stemmer det ikke med den almindelige kommunale Ordning, og naar den saa kommer i det Tilfælde, at der skal foretages Udpantning, kan man ikke gøre dette gennem sin egen Jurisdiktion, men skal til den fremmede Jurisdiktion for at faa Udpantning foretagen. Det er altsaa ikke et specielt Hartkornsofsk, at vi skulde komme bort fra dette gamle Princip, men det er ogsaa et Ønske, der er i høj Grad til Stede hos Skoleautoriteterne. Af denne Grund kan jeg ikke stemme for Indstillingen. Hvad selve denne angaar, maa jeg sige, at jeg har en noget anden Opfattelse end den, der er gjort gældende, idet jeg anser Indstillingen for langt fra at være nogen Forbedring, idet man paa to Hovedpunkter faar højere Udgifter til Skolevæsenet og paa et tredje, nemlig Tilskudet til de private Skoler, det, som jeg tillægger Hovedbetydningen, og det, hvorved man skulde komme til at gavne Almueskolen paa Landet, beklipper Beløbet paa en Maade, som jeg ikke finder heldig. Det er af disse Grunde, at jeg ikke kan stemme for Indstillingen.

Olesen: Jeg hører til dem, der have haabet paa, at vi skulde faa noget mere ud af denne Skolelov, end der er kommet.